

TELEGRAFULU ROMANU.

Nr. 50. ANULU XVIII.

Telegrafulu este de doue ori pe septemana: joi'a si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. iar pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

ru provinciile din Monarchia pe anu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princip. si terri straine pe anu 12 p. 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inscratiunile se platescu pentru intr'ia ora cu 7. cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu, in 25 Iunie (7 Iulie) 1870.

Invitare de prenumeratiune

la

„Telegrafulu Romanu“.

pre o jumetate de anu (Iulie-Decembre) alu anulu 1870. — Pretiulu abonamentulu pre 1/2 de anu e:

Pentru Sabiu 3 fl. 50 xr. v. a.

Pentru Trania si Monarchia austro-unguresca 4 fl. v. a.

Pentru Romania si strainatate 6 florinti.

DD. abonanti sunt rugati a nu intardii cu tramitarea prenumeratiunilor.

Adresele ne rogamu a se scrie curatu, si epistolele de prenumeratiunea ni se tramite francate — adresandu-le dreptulu la

Editor'a „Telegrafulu Romanu“
in Sabiu.

Eveneminte politice.

In decurgerea desbaterei generali asupra proiectulu de lege pentru organizarea municipieloru vorbira, pana la sosirea scriilor din urma, doi deputati romani: Alesandru Mocioni si Sig. Borlea. Celu dintaiu vorbi, chiaru dupa marturirea barbatiloru neromani, cu multu spirit si talentu de parlamentaristu pentru selfgubernamentulu comitatelor, ca unu contrabalantiu fatia cu regimulu, carele totu deun'a este luat din o partida politica; celu de alu doilea dice, ca aru fi vedutu buerosu unu proiectu deosebitu pentru Transilvania, nici decum juse unulu deosebitu pentru fundulu regescu. Preste putienu credemu ca ni se va da ocaziune a vede cuventarile in tota estinderea lor si atunci le vomu sci apretiu mai bine decatu din scriile, cari ne spunu asiá dicendu numai unele parole.

Din Croatia aflamu ca diet'a s'a redeschis in 30 Iunie n. si opozitiunea numai decatu s'a folositu de ocaziune si pasi cu vre-o cate-va interpelatiuni aspre si adeca, cu un'a pentru denumirea lui Mihailovicu de Archiepiscopu in Agramu si cu alt'a pentru sistarea congregatiuniloru comitatense si libertatierii pressei.

De dincolo de Lait'a ne aducu diuarele demissionarea ministrulu W id m a n n, a carui denumire facuse multu sgomotu, din cauza, ca acest'a taiase man'a unui cofetariu inainte cu vre-o doue-dieci ani, candu ca locoteninte se afla in armata. Opiniunea publica a primitu o satisfactiune vis-avis de unu baronu. Inse Baronulu Petriño, asupra carui'a inca erau agitatiuni in castrele „constitucionaliloru“, este intratu in postulu seu de ministru de agricultura. — Alegerile pentru diete decungu cam in defavorea constitutionaliloru.

Missiunea archiduculu A l b r e c h t la Varsiovi'a, langa tiarulu rusescu, se vorbesce ca are sa mai tocésca din dungile cele ascutite, cari instreinau pre Austria de Russia. — Ore-si care apropiare intre numitele staturi deducu mai multe foi din impregiurarea ca, se dice, la cererea lui Beust, cabinetulu din Petersburgu a demissionatu pre gen. Fadjejew, carele si acum de curendu scrisese o brosiura ostila Austriei, prorocindu cestei'a caderea. Alte foi inse recomanda Austriei tocma acum o atentiune mai mare in partea acest'a, din cauza ca Russia i place sa surprinda, dara nu sa pasiésca pre fatia, cum facu Fadjejew.

In corpurile legiutorie ale Franciei a fostu in dilele din urma interesanta discussiunea despre reducerea armatei. Nu numai oratori imperialisti, dara chiaru si orleanistulu Thiers a vorbitu pentru sustinerea statulu efectivu alu armatei franceze, asiá dupa cum se afla acum. Acest'a

e uniculu mijlocu de a susutienea pacea. Pareren acest'a pare a fi latita intre politiciii francesi, cari urmarescu pre Prussia la totu pasulu, ca nu cumva sa se trediasca cu omnipotenti'a ei intr'o diminetia si Francia sa perda prestigiulu autoritatierii sele in Europ'a.

Isabel'a II, fost'a regina in Spania, a abdisu formalu de tron, in favorea fiuluu seu. Spaniolii inse si cauta in alta parte regele si putienu le pasa deca abdice Isabel'a seu nu.

In Romania sectionile camerei verifica deputatii. Senatululu se pare a fi constituitu. Presiedinte este Plagino; vicepresiedinti: Veis'a si crescu.

In numerulu 25 alu foiei nostre din anulu acest'a amu publicatu in foisióra unu estrasu din Jurnalulu „Le Nord“ o epistola adresata papei de catre unu xprofesore alu semenariulu r. cath. din Baltimore, Bjerling, in care epistola, dupa ce arata retacirile bisericeii apusene, roga pre papa a se intorco de la acele rataciri si a fi aceea ce nu aru fi trebuitu sa inceleze a fi, adeca pastoriu in intielesulu celu santu alu cuventulu. Totu in epistol'a aceea si esprima dorinti'a de a fi primitu in sinulu bisericeii ortodoxe resaritene, carea singura „nu a cufundatu temporalulu cu spiritualulu“ carea nu are papa-rege si carea si ommintesco dicerea lui Christosu „ca imperati'a mea nu este de aici.“

Acum altu diurnal, „Sant-petersburgske vjedomosti“, impartasiesce, ca Dumineca in 21 Aprile a. c. se seversi trecerea formale a lui Bjerling, cetatianu americanu, la religiunea ortocsa resaritena prin Ianisievu rectorulu Academiei. Dupa severstirea actulu de trecere si dupa primirea convertitulu in tagm'a preotiesca resaritena, urma tienerea st. liturgiei, caea-ce Bjerling, o celebra in limba germana.

Acet'asi Bjerling a fostu adresatu in 12/24 Ianuarie a. c. catre sinodulu permanentu alu Rusiei urmatorea scrisore:

Pana acum me tieneamu de religiunea apusena. Acum sum insuflatu de dorulu, ca sa imbratisiezu religiunea ortodoxa resaritena. Temeiurile mele la acestu pasu sunt espuse in epistol'a mea adresata Santiei Sele Papei Piu IX, episcopulu Romei. Pre calea rugeri si a sciintiei amu venitu la acea convictiune, ca biserica cea ortodoxa resaritena este unic'a biserica carea a pestratu pana acum curatiuni'a invetiaturei evangelice, si m'a-siu tienea ferice, candu o a-siu pulea predicá pre pamentulu celu estinsu alu Americi, unde spiritulu omenescu cauta cu deadinsulu sa afle adeveturile religiose.

Ca sa potu seversi acest'a cu recerut'a autoritate, mi face trebuintia, ca sa fiu primitu in tagm'a preotiesca, de ce me si incumetu a me ruga numai din acea cauza, ca sa potu ajunge la scopulu acum amintitu. Soli'a mea si copii mei dimpreuna cu mine se lapeda de ratacirile bisericeii papele si dorescu a trece sub aripile bisericeii resaritene ortodoxe.

Binevoiesce sântite sínóde a deschide usile tale oiloru, cari se intoreu dela retacire, si nu lipsi de binecuventarea ta pre celu ce se numesce etc.

Diet'a Ungariei.

In siedinti'a din 25 Iunie a casei reprezentatorilor se autentica mai intaiu protocolulu siedintierii precedente. Presiedintele anuncia, ca terminulu de 30 de zile pentru insinuarea nescari-va proteste contr'a alegerii deputatoriloru conte A Z i c h y si E. D a n i e l u a expiratu si prin urmare respectivii sunt definitivu verificati. Deputatulu cerculu de alegere Oravit'a, B. S z e n d e si presinta protocolulu de alegere, care se transpune co-

mitetuluu verifictoriu. Dupa acestea anuncia presiedintele mai multe petitiuni incurse, care deodata cu cele ale reprezentatoriloru E. L a s z l ó, B. H e r e s s y, S t. M a j o r o s, A. C s a n á d y, D. I r á n y i, L. D e á k y cont. A. B u t t l e r, P. K i r a l y i si Adm. S z i r m a y se tramitu comissuniu de petitiuni.

P. H o r v á t h indrepta catre ministrulu de comunicatiune urmatorea interpelatiune: Are de cugetu regimulu a propune casei inca in anulu acest'a unu proiectu de lege despre construirea drumulu de feru Csakathurn=Varasdin=Zapreziacs.

Ministrulu de comunicatiune cunosce dorinti'a acest'a a Croatiei si regimulu a fostu totu deun'a gat'a a implini acesta dorintia. Unu proiectu de lege despre construirea acestei linie nu a propusu pana acum'a din cauza, ca prelucrarile inca nu suntu gat'a si ofertele concurrentiloru de concessiune de ajunsu instruate. Vorbitorulu pote inse dechiará in numele regimulu, ca ministerulu doresce cladirea liniei Csakathurn=Varasdin=Zapreziacs, ca va continua studiulu asupra acestei linie si dupa finire va presinta casei unu proiectu de lege.

P. H o r v a t h e multumitu cu responsulu ministrulu de comunicatiune.

M. K r a l j e v i c s face ministrulu de comunicatiune urmatorea interpelatiune: Facut'a regimulu pasi ca lini'a laterala Merzidorfu=Pakroc sa se cladesca si deca, care suntu acesti pasi.

Ministru de comunicatiune Gorove apretiesce pre deplinu insemnatarea acestei linie literale si se va sirgui, cu acesta linia sa se cladesca cu catu se pote mai mare usiurintia pentru statu.

M. K r a l j e v i c s se dechiaru multumitu cu responsulu.

Cas'a ia responsurile la acestea interpelatiuni spre sciintia.

Notariulu casei magnatiloru conte I. C s á k y preda nuntulu, prin care se face cunoscutu ca cas'a magnatiloru a primitu proiectulu de lege despre cladirea palatiulu post. si teleg. si despre drumulu de feru magiaru de Nordu-Westu. Proiectele acestea se voru ascerne coronei spre sanctiunare.

Referentulu comitetulu financiaru Kol. S z é l l reportéza despre proiectulu de lege relativu la creditulu supl. pentru ministrulu de interne.

Referentulu comitetulu centralu, P. P e r c z e l reportéza despre proiectulu de lege privitoriu la organizatiunea municipieloru.

Se decide tiparea lui.

Presiedintele e de parere ca sa se puna pre siedinti'a de Joi la ordinea dilei.

Br. L. S i m o n y i propune cu o motivare ma lunga unu proiectu de conclusu, in urma carui'a proiectulu de lege despre organizatiunea municipieloru sa se puna la ordinea dilei uumai in sesiunea prossima.

Kol. G h y c z y spriginesce proiectulu de conclusu a lui S i m o n y i. B. H a l á s z pretinde ca propunerea sa se tiparésca si puna la ordinea dilei spre desbatere (Voci: votare!)

I. I u s t h: Presiedintele s'a pronunciatu dejá conclusualmente, ca proiectulu de lege vine Joi la ordinea dilei si asiá nu se mai pote despre acest'a discutá. (Contradictieri) A. C s a n á d y doresce amenarea desbaterei si din cauza, ca raportulu cuprinde siese cole si asiá deputatii nu au tempu de alu studiá dupa cuviintia. (Voci alarmatóre: votare!)

Se pune la votisare proiectulu de conclusu si se ridica pentru elu numai steng'a si steng'a estrema; majoritateá la respinge; prin urmare raportulu comitetulu centralu se va pune pre siedinti'a de Joi la ordinea dilei.

Proiectulu de conclusu a lui K. G h y o z y

unu regimentu de artileria cu 6 baterie si un'a compania artileria de fortaretia.

*** (Scrisorile) ce primiramu din Macedoni'a ni aréta, ca desceptarea nationale merge cu pasi rapedi. Scólele suntu din ce in ce mai frecuentate.

Isgonirea vagabondagiului judaicu de prin comunele rurale a devenitu o metoda de intiolire, usu de chiverniséla pentru unii dintre agentii administratiunei judetiului Putn'a. In locu de a se imputina numerulu lor, ei devinu din ce in ce mai numerosi. Aru fi de doritu cá domnulu ministru de interne se decida odata in privinti'a acésta: este cá se ramáie vagabundii prin comune? Atunci sa revóce ordinile anterióre! Nu este de-a sa isgoni? Atunci de ce se permite exploatarea lor. Vomu citá unu faptu dlui ministru: dílele acestea din intemplare intálnescu unu jidanu celu cunóscemu din comun'a O. plas'a R. judetiulu Putn'a ilu intrebu ce cauta prin Focsiani? Imi respunde ca dupa ordinulu sub prefectulu, primariulu comunei Pa datu afara. Amu disu bravo suprefectu! — Bravo, domnule, mi díse jidanulu, ca fratele meu este acolo pentru ca a datu 15 galbeni sub-prefectulu si-a remasu, pre mine numai m'a isgonitu ca n'amu avutu ce i da.

In judetiulu Râmnicu-Saratu, intreprenorulu tacsei beuturiloru spirtoése, interpretándu legea si regulamentul din 20 Aprile 1867, despóie pre comerciantii cu rachiuri, luándole tácsa de dóua séu trei ori pre acelasi rachiú; s'au plánsu comerciantii in contr'a dispositiuniloru, déra fatalmente ca vocea lor n'au avutu echo la audiule acelor'a la cari s'a adresatu.

Mirarea este generale, cum d. minist. de finantie cá mare proprietariu, cá deputatu si cá cetatianu din acelu judetiu, n'au aflatu de acestea despoieri! Este de speratu ea cátu de tárdiu domni'a sea, asecuratu de raritatea acestoru denuntiatiuni, suntemu securi ca va avé bun'a-vointia sa puia capetu abuseriloru ilustrulu antreprenore si . . . compania. (Inform. Bucurescene.)

4,111—1870
cr. 12.13.

Publicare.

Esamenulu de statu pentru economii silvanali de sine statatori, precum si pentru personalala auxiliare technicu, si pentru celu sentitoriu silvanale, se va tienea pre anulu acést'a in 14 Novembre in Clusiu.

Acést'a se aduce la cunoscinti'a publica cu acea observare, cumca, petitiunile bine instruate spre scopulu emiterei la acést'a esamenu de statu, au de a se inaintá celu multu pána in 20 Octobre a. c. la acestu comisariatu regescu pre calea oficiiloru antistetóre.

Clusiu in 27 Iunie 1870.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de suplentu la statiunea invetiatoréscá din com. Susaniu, prin acést'a se escrie concursu.

Emolumentele impreunate cu acestu postu suntu in bani gat'a 49 fl. v. a., naturale 6²/₃ meti gráu 13 ¹/₃ de cucuruзу, 66 ²/₃ p. de clisa, 66 ²/₃ p. sare, 10 p. lumini, 6 orgii lemne si cartiuu liberu cu gradina de ¹/₂ jugeru.

Doritorii de a ocupá acestu postu suntu aviasati, ca recoursele lor bine ajustate si adreseate comitetulu parochialu, sa le subscréna dlui protopresbiteriu in Fagetu, pána in 3 Iuliu a. c. s. v.

Susaniu in 7 Iunie 1870.

Dupa avut'a intielegere cu dlui protopresbiteriu.

Atanasiu Ioanovicu.
Comitetulu parochiale.

37—1

Nr. 63 1878.

Concursu.

Pentru ocuparea urmatóreloru posturi vacante de profesori la scólele gimnasiale, reale si comerciale románe gr. or. din Brasiovu se escrie prio acést'a din partea subscrisei eforii concursu:

1. pentru unu profesoru de limb'a si literatur'a elina si latina la gimnasiu. Cu acestu postu este impreunatu salariulu anualu de 800 fl. v. a. cu prospectu de inaintare la 900 fl. v. a. si la pensionare cu salariulu intregu dupa unu servitiu de

30 ani: séu in casu cându aru intrá mai curendu nepulinti'a concernintulu spre purtarea servitiulu adeca: dupa 10, 15, 20, séu 25 de ani cu catimea amesuráta salariulu lui.

Dela candidatii pentru acestu postu se cere, sa documentedie ca suntu románi dn nascere si gr. orientali de confesiune, ca au absolvatu facultate filosofica, si anume, filologi'a clasica in decursu de 3 ani la un'a din universitáatile interne séu esterne, si ca au avutu pána acum'a portare morala si politica nepatata.

2. pentru unu profesoru de limb'a si literatur'a francesa la scól'a comerciala si reala, precum si la gimnasiu si class'a IV. de fete, cu salariu anualu de 800 fl. v. a. si cu celelalte prospecte amintite sub 1)

Dela candidatii acestei profesuri se cere asemenea sa fia románi de relegea gr. orientale, sa aiba (pre lánge absolutoriu de facultatea filosofica) si cualificatiunea necesaria in limb'a si literatur'a francesa, precum si testimoniú de portare morala si politica.

3. pentru profesur'a de geografia si istoria la scól'a reala si comerciala, cu care e impreunatu salariulu anualu de 800 fl. v. a. si avantajiele mentionate sub 1)

Dela candidatii pentru acestu postu, se ceru pre lánge conditiunile de sub 1, si 2, si o deosebita cunoscinti'a de geografia si istori'a comerciale prin unu absolutoriu séu dela universitate séu dela o academia comerciala publica.

Fia-care din candidatii alesi pentru unulu din posturile enumerata va functioná anulu primu cá profesoriu provisoriu, si numai dupa acést'a, si dupa ce va depune cu succesu bonu esamenulu prescrisu in §. 122 p. 9. alu Statutulu organu bisericescu din 1868 va trece in categori'a profesoriloru ordinari, socotindu-se inse si anulu provisoricu la pensionare.

Totu cu acést'a ocaziune se escrie concursu si pentru ocuparea postulu de pedelu séu ingrigitoriu la scólele centrale románe gr. orientale din Brasiovu, cu care e impreunata plat'a de 200 fl. v. cartiru liberu si lemne de arsu.

Dela unu pedelu se cere sa fia omu in tóta privinti'a integru, fára patimi, cunoscatoriulu celu putienu de cetire si scriere, cu familia nenuméroasa si fára profesiune. — Pedelulu engajatú va incheiá contractu separatú cu efori'a.

Petitorii la numitele posturi au se astérna petitiunile lorú insocite de atestatele necesári celu multu pána la 15/27 Augustu a. c. la subscrís'a eforia.

Brasiovu in 10/22 Iunie 1870.

Efori'a scóleloru centrale gr-or.

Damianu D a t e o.

36—3

Presiedinte.

Concursu.

Fiindu-ca gimnasiulu románu gr-orientale din Bradu - comitatulu Zarandolui — cu inceputulu an. scol. 1870/1 se sporesce inca cu un'a clasa — a trei'a, — e neceese de unu profesoru ordinariu si unu suplentu. Cu postulu primu e impreunatu unu salariu de 600 fl. v. a. celu alu doilea unu salariu de 500 fl. v. a. si dreptulu de a inaintá in salariu mai mare.

Dreptu aceea pentru ocuparea acestoru postur. se scrie concursu pána in 20 Iuliu a. c. st. vechiu.

Concurentii la aceste posturi voru avé a documentá: a) purtarea buna morale; b) sciinti'a perfecta a limbei románe, carea este limb'a invetiamentulu; c) ca au absolvitu cu succesu bonu cursulu filosoficu pre lánge sciintiele matematice reale

séu cele ale limbelorú classice la vre-o universitate din patria séu strainetate; séu ca a servitu la vre-unu gimnasiu publicu cá profesoru séu numai suplentu; séu ca a absolvitu ginasiulu si a depusu cu succesu bonu esamenu de maturitate si a terminatu cu aseminea succesu cursulu clericalu-pedagogicu la vre-unulu din institutetele padagogico-teologice gr. or. románe.

Concursele voru fi a se adresá la subscrísulu pána la terminulu indicatu.

Bradu 14/26 Iunie 1870.

Presidele comitetulu reprezentantiei gimnasiale.

Moise L a z a r u

37—3

Protopopu.

Concursu.

Postindu-se unu capelanu in parochi'a gr. or. Gladn'a-romana et fili'a Gladn'a-mont protopopu. Fagetulu, prin acést'a se escrie concursu:

Dotatiunea va fi 16 jugere de pamentu si ¹/₂ din veniturile parochiale.

Concurentii suntu aviasati a-si tramite recoursele conformu statulu org. § 13 celu multu pána in 3 Iuliu a. c. s. v. adresate D. protop. din Fagetu.

Gladn'a-rom. 8 Iunie 1870.

In contielegere cu D. protopopu Distric-tualu Atanasiu Ioanovicu.

36—3

Comitetulu parochiale.

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante din comunitatea gr. res. Vranu in eparchi'a Caransebesiulu si protopresbiteratulu bisericeii=albe — cu carea suntu impreunate un'a sesiune intréga de pamentu parochiale, 51 meti de cucuruзу si stol'a dela 170 de case — se escrie prin acést'a concursu.

Doritorii de a ocupá acést'a parochia voru avé a inzestrá petitiunile lorú concursuale, timbrate dupa cuviintia, cu

- carte de botezu;
- testimoniú despre sciintiele pregatítore cástigate inainte de a intrá in teologia;
- testimoniú absolutoriu din sciintiele teologice;
- atestatu dela Venerabilulu Consistoriu diecesanu despre cualificatiunea, de a imbracá postulu preotiescu; in fine
- atestatu despre purtarea religiósá — mórala avuta dupa scire din institutulu teologicu diecesanu;

si astfelu prevediute, stilisate cátra sinodulu parochialu, le voru subscrerne P. O. D. Protopresbiteru in lám pána la 12 Iuliu a. c. calid. vechiu.

Vranu, 16 Iunie 1870

Comitetulu parochialu

Cu scirea si invoierea mea:

Iosifu Popovicu
Protopresbiteru.

1—38

Burs'a de Vien'a.

Din 24 Iunie (6 Iul.) 1870.

Metalicele 5%	59 90	Act. de creditu	255 50
Imprumut. nat. 5%	68 90	Argintulu	118 90
Actiile de banca	716	Galbinulu	5 81

10,000

Díleri la drumul de feru

afla ocupatiune durabila la cladirea drumulu de feru lánge Sabiiu pre lánge un'a tácsa de 1 fl. v. a. pre dí.

Insinuarile se facu in Sabiiu afara de tranjamentu la inceputulu drumulu spre Mediasiu.